

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Noteikumi par pēctirdzniecības informācijas publicēšanas atlikšanu darījumiem ar Latvijas Republikas emitētajiem parāda vērtspapīriem" anotācija

Nosaukums	Noteikumi par pēctirdzniecības informācijas publicēšanas atlikšanu darījumiem ar Latvijas Republikas emitētajiem parāda vērtspapīriem (turpmāk – noteikumu projekts)
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Finanšu instrumentu tirgus likuma 4. ² pants, Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija regulas (ES) Nr. 600/2014 par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza regulu (ES) Nr. 648/2012 (turpmāk – MiFIR) 11. panta 3. punkta pirmās daļas "a" apakšpunkts.
Mērķis un būtība	<p>Noteikumu projekta mērķis ir noteikt kārtību, kādā saskaņā MiFIR 11. panta 3. punkta pirmās daļas "a" apakšpunktu finanšu tirgus dalībnieki var izmantot pēctirdzniecības informācijas publicēšanas atlikšanas iespēju darījumiem ar valsts parāda instrumentiem, kurus emitējusi Latvijas Republika.</p> <p>Noteikumu projekts attiecas uz regulētā tirgus organizētājiem un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kam atbilstoši MiFIR 10. panta 1. punktam un 21. panta 1. punktam jāatklāj informācija par darījumiem.</p> <p>MiFIR 10. panta 1. punkts nosaka, ka tirgus operatori (Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē – regulētā tirgus organizētājs) un ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas uztur tirdzniecības vietu, publisko cenu, apjomu un laiku darījumiem, kuri izpildīti attiecībā uz obligācijām, strukturētā finansējuma produktiem un emisijas kvotām, ko tirgo tirdzniecības vietā. Minētā MiFIR norma vienlaikus paredz, ka tirgus operatori un ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas uztur tirdzniecības vietu, publisko detalizētu informāciju par visiem šādiem darījumiem tik tuvu reāllaikam, cik tas tehniski iespējams.</p> <p>Savukārt MiFIR 11. panta 3. punkta pirmā daļa paredz, ka dalībvalsts kompetentā iestāde attiecībā uz valsts parāda instrumentiem, ko emitējusi minētā dalībvalsts, vai to kategorijām var atļaut:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nepublicēt atsevišķa darījuma apjomu pagarinātā laikposmā, kas nepārsniedz sešus mēnešus; b) publicēt detalizētu informāciju par vairākiem darījumiem apkopotā veidā pagarinātā laikposmā, kas nepārsniedz sešus mēnešus. <p>Vienlaikus MiFIR 11. panta 3. punkta otrā daļa paredz, ka attiecībā uz darījumiem ar valsts parāda instrumentiem, ko nav emitējusi dalībvalsts, lēmumus saskaņā ar pirmo daļu pieņem Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde.</p>

Proti, MiFIR 11. panta 3. punkta pirmā daļa piešķir kompetentajām iestādēm rīcības brīvību noteikt pēctirdzniecības informācijas publicēšanas atlikšanas režīmu attiecībā uz valsts parāda instrumentiem, ko emitējusi konkrēta dalībvalsts. Lai nodrošinātu vienveidīgu regulējuma piemērošanu un vienlīdzīgus konkurences apstākļus finanšu tirgus dalībniekiem visā Eiropas Savienībā, dalībvalstu kompetentās iestādes ir vienojušās par saskaņotu pieeju attiecībā uz pēctirdzniecības informācijas publicēšanas atlikšanu darījumiem ar valsts parāda instrumentiem, ko emitējušas attiecīgās dalībvalstis.¹ Proti, dalībvalstu kompetentās iestādes ir vienojušās piemērot MiFIR 11. panta 3. punkta pirmās daļas "a" apakšpunktā paredzēto iespēju, ļaujot nublicēt atsevišķa darījuma apjomu līdz tirdzniecības dienas beigām un no 2026. gada 4. maija attiecinot šo pieeju uz darījumiem ar valsts parāda instrumentiem, kuri atbilst Komisijas 2016. gada 14. jūlija deleģētās regulas (ES) 2017/583, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (ES) Nr. 600/2014 par finanšu instrumentu tirgiem papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par pārredzamības prasībām tirdzniecības vietām un ieguldījumu brokeru sabiedrībām attiecībā uz obligācijām, strukturētā finansējuma produktiem, emisijas kvotām un atvasinātajiem instrumentiem (turpmāk – Regula Nr. 2017/583) III pielikuma 2.2. tabulas 1. grupai (G1) un 2.6. tabulas 1. kategorijai. Vienlaikus dalībvalstu kompetentās iestādes ir vienojušās nepiemērot MiFIR 11. panta 3. punkta pirmās daļas "b" apakšpunktā paredzēto iespēju publicēt detalizētu informāciju par vairākiem darījumiem apkopotā veidā.

Šāda pēctirdzniecības informācijas publicēšanas atlikšanas iespēja ir nepieciešama, lai ņemtu vērā valsts parāda instrumentu tirgus īpašās iezīmes. Valsts obligāciju tirgus darbībai ir raksturīgi salīdzinoši lieli darījumu apjomi, kā arī finanšu tirgus dalībniekiem ir nepieciešams pārvaldīt tirgus risku, kas var rasties, ja informācija par darījuma apjomu tiek publiskota nekavējoties. Līdz ar to papildu iespēja atlikt informācijas publicēšanu par darījumu apjomu var palīdzēt nodrošināt atbilstošu finanšu tirgus likviditātes aizsardzību un veicināt sakārtotu cenu veidošanās procesu.

Tāpat, pamatojoties uz MiFIR 11. panta 3. punkta otro daļu, Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde ir pieņēmusi lēmumu šādu pieeju tirdzniecības informācijas

---

¹ Vienošanās pieejama [šeit](#).

	<p>publicēšanas atlikšanai nodrošināt arī valsts parāda instrumentiem, ko nav emitējusi dalībvalsts.²</p> <p>Noteikumu projekts paredz izmantot MiFIR 11. panta pirmās daļas 3. punkta pirmās daļas "a" apakšpunktā kompetentajām iestādēm piešķirto rīcības brīvību attiecībā uz valsts parāda instrumentiem, kurus emitējusi Latvijas Republika, atļaujot darījumiem ar šiem instrumentiem nublicēt informāciju par atsevišķa darījuma apjomu līdz attiecīgās tirdzniecības dienas beigām.</p> <p>Minētā pieeja par tirdzniecības informācijas publicēšanas atlikšanu līdz tirdzniecības dienas beigām ir balstīta uz tūlītējas cenas ietekmes riska novēršanu, tajā pašā laikā nodrošinot, ka attiecīgā informācija tik un tā ir pieejama īsā laika periodā, saglabājot augstu caurskatāmības līmeni.</p> <p>Attiecīgajā pieejā tiek izmantots MiFIR 11. panta pirmās daļas 3. punkta pirmās daļas "a" apakšpunkts, jo šajā gadījumā netiek mainīta datu izmantošanas struktūra. Savukārt MiFIR 11. panta pirmās daļas 3. punkta "b" apakšpunkts paredz publicēt informāciju par vairākiem darījumiem apkopotā veidā, kas samazinātu informācijas kvalitāti un apgrūtinātu datu izmantošanu.</p> <p>Noteikumu projekts attiecas uz darījumiem ar Latvijas Republikas emitētajiem valsts parāda instrumentiem, kas klasificēti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. grupā (G1), kā noteikts Regulas Nr. 2017/583 III pielikuma 2.2. tabulā; • 1. kategorijā, kā noteikts Regulas Nr. 2017/583 III pielikuma 2.6. tabulā. <p>Noteikumu projektā paredzētā pēctirdzniecības informācijas publicēšanas atlikšana piemērojama darījumiem, kuru apjoms ir no 15 000 000 <i>euro</i> (ieskaitot) līdz 50 000 000 <i>euro</i> (neieskaitot). Šāda darījumu amplitūda izriet no Regulas Nr. 2017/583 klasifikācijas – tā atbilst vidēja izmēra darījumiem Eiropas Savienībā, kuriem ir paaugstināts tirgus ietekmes risks tūlītējas informācijas publicēšanas gadījumā.</p> <p>Noteikumu projekts paredz, ka regulētā tirgus organizētāji un ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas veic darījumus ar attiecīgajiem finanšu instrumentiem, var izmantot minēto pēctirdzniecības informācijas publicēšanas atlikšanas iespēju, tostarp attiecībā uz darījumiem, kas veikti ārpus tirdzniecības vietām, kā to paredz MiFIR 21. panta 4. punkts.</p>
--	--

² [Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes 2026. gada 19. februāra lēmums Nr. ESMA74-276584410-11245.](#)

<p>Leģitīmais mērķis</p>	<p>Noteikumu projekta leģitīmais mērķis ir vērsts uz sabiedrības labklājības aizsardzību, veicinot finanšu tirgus stabilitāti un efektīvu darbību. Pēctirdzniecības informācijas publicēšanas atlikšana samazina finanšu tirgus ietekmes riskus un veicina likviditātes saglabāšanu valsts parāda instrumentu tirgū. Vienlaikus regulējums nodrošina līdzsvaru starp caurskatāmību un finanšu tirgus dalībnieku interešu aizsardzību, tādējādi stiprinot ieguldītāju uzticēšanos finanšu tirgum. Rezultātā tiek veicināta sabiedrības labklājības aizsardzība, kā arī stabilas un drošas finanšu sistēmas attīstība.</p>
<p>Samērīgums</p>	<p>Noteikumu projektā ietvertais regulējums paredz iespēju ierobežot tūlītēju pēctirdzniecības informācijas par darījuma apjomu publicēšanu attiecībā uz noteiktu darījumu kategoriju, tādēļ ir vērtējams šāda regulējuma samērīgums.</p> <p>Paredzot iespēju atlikt darījuma apjoma publicēšanu līdz tirdzniecības dienas beigām, tiek mazināts tirgus ietekmes risks, kas var rasties, tūlītēji atklājot informāciju par vidēja apjoma darījumiem ar valsts parāda instrumentiem. Tādējādi tiek veicināta valsts parāda instrumentu likviditātes saglabāšana un stabila cenu veidošanās, kas savukārt sekmē finanšu tirgus stabilitāti un efektīvu darbību. Līdz ar to secināms, ka noteikumu projektā paredzētais regulējums ir piemērots leģitīmā mērķa (sabiedrības labklājības aizsardzība) sasniegšanai.</p> <p>Minēto leģitīmo mērķi nav iespējams sasniegt ar citiem, mazāk ierobežojošiem līdzekļiem. Ja pēctirdzniecības informācijas publicēšanas atlikšana netiktu paredzēta vai tās piemērošana tiktu atstāta katras dalībvalsts ziņā bez vienota regulējuma, netiktu nodrošināta vienvērtīga MiFIR prasību piemērošana, kā arī varētu rasties nevienlīdzīgi konkurences apstākļi. Savukārt citi MiFIR paredzētie risinājumi (piemēram, darījumu agregēšana) tirgus pārredzamību ierobežotu būtiskāk nekā noteikumu projektā paredzētais risinājums. Līdz ar to izvēlētais regulējums ir nepieciešams leģitīmā mērķa sasniegšanai.</p> <p>Regulējums var ietekmēt tos finanšu tirgus dalībniekus un citas personas, kas paļaujas uz tūlītēju pēctirdzniecības informāciju, jo darījuma apjoms netiek publicēts nekavējoties. Tomēr šī ietekme ir ierobežota, jo informācijas publicēšana tiek atlikta tikai līdz tirdzniecības dienas beigām, un tā attiecas tikai uz konkrētu darījumu kategoriju noteiktā apjoma diapazonā. Turklāt pēc atlikšanas perioda beigām pilna informācija par darījumu tiek publicēta, tādējādi saglabājot nepieciešamo finanšu tirgus pārredzamības līmeni. Vienlaikus sabiedrības ieguvums no šāda regulējuma – stabilāks un likvidāks valsts parāda instrumentu tirgus, mazāks tirgus ietekmes</p>

	risks un efektīvāka darījumu izpilde – ir būtisks un pārsniedz iespējamo negatīvo ietekmi uz tirgus pārredzamību īstermiņā. Līdz ar to noteikumu projektā paredzētais ierobežojums ir uzskatāms par samērīgu.
Spēkā stāšanās	Noteikumu projektam jāstājas spēkā 2026. gada 4. maijā, jo par šādu piemērošanas sākuma termiņu ir vienojušās dalībvalstis, lemjot par pēctirdzniecības informācijas publicēšanas atlikšanu darījumiem ar valsts parāda instrumentiem. ³
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Nav.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Noteikumu projekts nerada jaunas administratīvās izmaksas finanšu tirgus dalībniekiem, uz kuriem attiecas pēctirdzniecības informācijas publicēšanas pienākums. Vienlaikus, ņemot vērā, ka noteikumu projekts paredz iespēju atlikt noteiktas informācijas publicēšanu, atsevišķos gadījumos finanšu tirgus dalībniekiem var samazināties ar informācijas publicēšanu saistītās izmaksas.
Saistītie dokumenti	1. MiFIR. 2. Regula Nr. 2017/583. 3. Finanšu instrumentu tirgus likums. 4. Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes 2026. gada 19. februāra lēmums Nr. ESMA74-276584410-11245.
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku nav nepieciešama.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	Noteikumu projekts tiks publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļas "Tiesību akti" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība", un par to būs iespējama sabiedrības līdzdalība.
Saskaņošanas rezultāti	Informācija tiks aktualizēta pēc saskaņošanas noslēguma.

³ Vienošanās pieejama [šeit](#).